

COD DE ETICĂ
INSTITUTULUI NAȚIONAL PENTRU STUDIUL
TOTALITARISMULUI AL ACADEMIEI ROMÂNE

I. Introducere

Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului (I.N.S.T.) a fost creat în 1993, în conformitate cu HG nr. 150/1993, ca institut autonom de cercetare științifică aflat în subordinea Academiei Române.

Activitatea de cercetare desfășurată de I.N.S.T. se referă la: aspecte ale vieții sub regimul comunist, 1945-1989: structuri economice, probleme sociale, instituții, legislație, cultură, mentalități, discurs, tehnici de represiune, forme de rezistență, viață cotidiană și mentalități; forme de totalitarism în timpul guvernării regelui Carol al II-lea (1930-1940), regimului legionar (1940-1941) și al mareșalului Ion Antonescu (1941-1944); partide, mișcări politice sau curente ideologice care au contestat regimul parlamentar în România în perioada interbelică; raportări la fenomene similare din Europa: influențe, analogii, comportamente specifice.

Activitatea de cercetare a I.N.S.T. are drept principale obiective: elaborarea de studii științifice, identificarea de documente, materiale, fonduri arhivistice, interpretarea lor sub forma lucrărilor științifice, diseminarea rezultatelor cercetării prin publicare sau manifestări științifice în folosul comunității academice și a societății în general.

Pentru asigurarea desfășurării activității sale, I.N.S.T. dispune de un departament de cercetare, încadrat cu personal științific de specialitate, precum și de un departament tehnic-administrativ.

Codul etic stabilește valorile și principiile care fundamentează desfășurarea activității științifice în cadrul I.N.S.T., precum și normele de conduită care reglementează comportamentul angajaților I.N.S.T. în interiorul instituției și în afara acesteia.

Aceste reguli nu se substituie în niciun caz legislației de referință în vigoare.

Fiecare angajat al I.N.S.T. trebuie să respecte prezentul Cod etic. Nerespectarea prevederilor sale atrage răspunderea disciplinară a salariatului care îl încalcă, în condițiile legii și ale Regulamentului de ordine interioară al I.N.S.T.

II. Valori și principii care stau la baza desfășurării activității de cercetare

Desfășurarea activității științifice în cadrul I.N.S.T. este fundamentată pe următoarele valori și principii: legalitate, moralitate, independență, onestitate, profesionalism, obiectivitate, responsabilitate științifică.

Activitatea de cercetare se desfășoară în conformitate cu prevederile legislative în vigoare, este subordonată exclusiv intereselor științifice și nu răspunde presiunilor de natură politică sau de orice altă natură.

Activitatea de cercetare se conduce după principiile onestității și corectitudinii științifice.

Scopul cercetării îl reprezintă realizarea de analize obiective a fenomenelor istorice din aria cercetată. Informațiile obținute ca urmare a documentării sunt folosite exclusiv în scop științific. Utilizarea rezultatelor cercetării științifice nu are ca scop atingerea demnității persoanei.

I.N.S.T. își desfășoară activitatea de cercetare în conformitate cu standardele academice. Producția științifică a I.N.S.T. îndeplinește criteriile de obiectivitate, independență, corectitudine și originalitate.

I.N.S.T. promovează o activitate de cercetare de un înalt profesionalism. În efortul său de îmbunătățire continuă a calității producției științifice, I.N.S.T. încurajează cooperarea și schimbul de idei cu alte instituții de profil.

Rezultatele cercetării științifice se adresează în egală măsură mediului științific și societății în ansamblul ei.

III. Norme de conduită care reglementează comportamentul angajaților I.N.S.T.

Personalul I.N.S.T. are obligația de a-și desfășura activitatea potrivit obiectivelor stabilite de către instituție, prin realizarea sarcinilor de serviciu conform fișei postului, structurii de programe aprobate, a Planului anual de activități și a Regulamentului de organizare și funcționare.

Angajații I.N.S.T. au obligația ca în interiorul instituției, precum și în relațiile cu alte instituții sau persoane, să manifeste integritate morală și profesională, să respecte interesul public, legislația generală și specifică domeniului de activitate.

Relațiile dintre angajați se desfășoară în conformitate cu principiul respectului reciproc, toleranței, solidarității și ajutorului reciproc. Între colegi trebuie să existe cooperare și susținere reciprocă, ținând cont de faptul că toți membrii institutului lucrează în vederea atingerii unor obiective comune. Ei se bucură de o deplină libertate în exprimarea opiniilor proprii, cu condiția ca acestea să fie fundamentate, să respecte ordinea de drept și

bunele moravuri. Nu sunt acceptate comportamente cu caracter denigrator, discriminatoriu (bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte) sau de hărțuire (de gen, etnică sau sub orice altă formă).

Angajaților I.N.S.T. li se interzice să solicite sau să accepte avantaje, bunuri sau servicii de la persoane cu care intră în contact ca urmare a îndeplinirii sarcinilor de serviciu.

Angajații trebuie să contribuie la instaurarea în interiorul instituției a unui climat de competiție loială și corectitudine intelectuală. În conformitate cu respectarea dreptului la proprietate intelectuală, angajații I.N.S.T. au obligația să semnaleze identificarea situațiilor pasibile de a intra în sfera fraudei intelectuale, precum și orice manifestare incompatibilă cu deontologia profesională.

Angajații I.N.S.T. au obligația să păstreze confidențialitatea privind rezultatele cercetării până la momentul valorificării lor prin publicare sau susținerea de comunicări științifice. Membrilor institutului li se interzice să dezvăluie informații care nu au interes public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

Angajații I.N.S.T. au obligația să manifeste loialitate față de instituția din care fac parte, să se abțină de la orice act ori fapt care poate aduce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia, precum și ale instituției tutelare, Academia Română.

Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de directorul I.N.S.T., în condițiile legii.

Punctele de vedere exprimate public privind activitatea I.N.S.T. trebuie să reflecte poziția oficială a instituției, în baza unui mandat dat de

instituție. În situația în care angajatul exprimă o poziție care nu corespunde cu cea a instituției, se va face precizarea că este o opinie personală.

În exercitarea atribuțiilor funcției, angajații I.N.S.T. sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură. Personalului I.N.S.T. îi este interzis să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică și să afișeze, în cadrul instituției, însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

Personalul de conducere al I.N.S.T. are obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament pentru personalul din subordine cu privire la dezvoltarea carierei în instituția în care acesta își desfășoară activitatea. De asemenea, are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când se propun ori se aprobă avansări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare.

Angajații I.N.S.T. sunt obligați să asigure ocrotirea bunurilor aparținând I.N.S.T. și să folosească aceste bunuri, precum și timpul de lucru, numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

IV. Standarde științifice

Respectarea standardelor științifice constituie o garanție a bunei conduite în cercetarea științifică.

Principalele standarde științifice generale exclud:

- (a) ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite;
- (b) confecționarea de rezultate;

- (c) înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- (d) interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
- (e) plagierea rezultatelor sau a publicațiilor;
- (f) prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
- (g) neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
- (h) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțări;
- (i) nedezvăluirea conflictelor de interese;
- (j) deturnarea fondurilor de cercetare;
- (k) neînregistrarea și/sau nestocarea rezultatelor, precum și înregistrarea și/sau stocarea eronată a rezultatelor;
- (l) lipsa de informare a echipei de cercetare, înaintea începerii activității la un proiect de cercetare, cu privire la : drepturi salariale, răspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri;
- (m) lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate ale rapoartelor de evaluare, alegațiilor, rapoartelor de cercetare etc.;
- (n) publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adăugiri ne semnificative;
- (o) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor cercetători ca sursă de informare;
- (p) nerecunoașterea erorilor proprii
- (r) difuzarea rezultatelor proprii într-o manieră iresponsabilă, cu exagerări și repetări;
- (s) nerespectarea clauzelor granturilor, contractelor, protocoalelor etc.;
- (t) împiedicarea unor cercetători în activitatea lor sau favorizarea altora.

V. Sesizarea Comisiei de etică. Modul de soluționare a reclamațiilor

Abaterile de la aceste norme vor fi semnalate în scris Comisiei de etică a I.N.S.T. În conformitate cu Regulamentul Comisiei de etică a I.N.S.T., în vederea soluționării problemei, vor fi citate părțile implicate, persoana care a făcut sesizarea, precum și persoana care face obiectul sesizării. În urma analizării situației, se va face un raport care va fi adus la cunoștința părților implicate și a șefilor de compartimente din instituție. Raportul va fi înaintat conducerii institutului cu propuneri de măsuri care se impun în situația în cauză.

VI. Dispoziții finale

Prevederile acestui Cod etic pot suferi modificări în sensul îmbunătățirii acestuia astfel încât să răspundă activității de profil a institutului.

Normele prezente în Codul etic vor fi aduse la cunoștința angajaților I.N.S.T.

Angajații I.N.S.T. au obligația de a respecta Codul etic al I.N.S.T., precum și Codul etic al personalului contractual din aparatul de lucru propriu al Academiei Române.

Prezentul Cod de etică a fost aprobat în ședința Consiliului Științific al institutului din data de 12.04.2016.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI ȘTIINȚIFIC,

Director

Prof. Dr. Radu Ciuceanu

